

Priekšlikumi

velosatiksmes un mikromobilitātes veicināšanai un politikas plānošanai

Velo Forums 2020

2020. gada janvāris

Saturs

Ievads.....	3
Prioritārie priekšlikumi velosatiksmes un pārējās mikromobilitātes attīstībai	4
Ieteikumi velosatiksmes attīstībai.....	6
Pielikums. Izvērtie priekšlikumi velosatiksmes un pārējās mikromobilitātes attīstībai	9

Ievads

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) sadarbībā ar biedrību “Baltijas Vides Forums” un biedrību “Latvijas Riteņbraucēju apvienība” 2020.gada 22.janvārī Rīgā organizēja diskusiju forumu “Velo Forums 2020”. Forums pulcēja vairāk kā simts dažādu institūciju un organizāciju pārstāvjus, kuri apsprieda velosatiksmes izaicinājumu un darba grupās izstrādāja ar ilgtspējīgu mobilitāti saistītus priekšlikumus dažādām nozarēm. “Velo Forums 2020” bija plašākais velosatiksmi veltītais šāda formāta pasākums pēdējo gadu laikā.

Pasākumu atklāja VARAM parlamentārais sekretārs Artūrs Toms Plešs, uzsverot velotransporta lomu siltumnīcefekta gāzu emisiju mazināšanā un to, ka velosatiksmes attīstībai nepieciešama nozaru sadarbība, lai mobilitāte pilsētās kļūtu videi draudzīgāka un atstātu pēc iespējas mazāku ietekmi uz klimatu.

Pasākuma pirmajā daļā klātesošie diskutēja par velosatiksmes integrāciju kopējā mobilitātes sistēmā, velo tūrisma aspektiem, velosatiksmes datu iegūšanas veidiem, sabiedrības iesaistīšanu un aktuālajiem nozares pētījumiem. Otrajā daļā dalībnieki darba grupās izstrādāja ar ilgtspējīgu mobilitāti saistītus priekšlikumus, kas tiks iesniegti Satiksmes ministrijai transporta politikas plānošanas dokumentu izstrādei un pilnveidošanai.

Pasākuma darba kārtība un informatīvās daļas prezentācijas pieejamas [šeit](#).

“Velo Foruma 2020” video ieraksts ir pieejams VARAM tīmekļa vietnē [šeit](#).

Satiksmes ministrijas parlamentārais sekretārs Jānis Butāns “Velo Forumā 2020” pavēstīja par Satiksmes ministrijas ieceri Velosatiksmes attīstības plāna vietā veidot Mikromobilitātes plānu, kas ietvers pasākumus gājēju, velobraucēju, skrejriteņu un pārējo lēnsatiksmes transportlīdzekļu vajadzībām. Sekojošās speciālistu prezentācijās apskatīti visaptverošā Latvijas velo pētījuma rezultāti, mikromobilitāte, velosatiksmes integrēšana sabiedriskā transporta sistēmā, velosatiksmes datu ievākšanas metodes, velosatiksmes novērtēšanas metodes pašvaldībās, velosatiksmes veicināšanas risinājumi pašvaldībās un velotransporta loma klimata pārmaiņu mazināšanā.

“Velo Foruma 2020” dalībnieku vidū plaši tika pārstāvētas dažādas Latvijas pašvaldības, nozaru ministrijas un citas valsts institūcijas, nevalstiskās organizācijas, ar velotūrismu un velosatiksmi saistītie uzņēmēji un velo entuziasti. Forumā apspriesti gan izaicinājumi, gan ieguvumi, īpaši uzsverot velosatiksmes lomu klimata pārmaiņu mazināšanā, sabiedrības veselības veicināšanā, gaisa piesārņojuma mazināšanā un ekonomikas attīstībā.

“Velo Foruma 2020” otrajā daļā dalībnieki izstrādāja priekšlikumus velosatiksmes attīstībai no dažādu nozaru (piemēram, veselības, vides u.c.) perspektīvas. Darba grupās sagatavotie priekšlikumi paredzēti transporta politikas plānošanas dokumentu izstrādei.

Prioritārie priekšlikumi velosatiksmes un pārējās mikromobilitātes attīstībai

Šajā sadaļā apkopoti "Velo Foruma 2020" dalībnieku priekšlikumi politikas prioritātēm un no tām izrietošajiem veicamajiem darbiem velosatiksmes un mikromobilitātes attīstībai nozaru griezumā. Katrā nozarē norādīti 3 prioritāri veicamie darbi, un visi darba grupu dalībnieku priekšlikumu rezultāti pievienoti dokumenta pielikumā.

"Velo Foruma 2020" organizatori aicina Satiksmes ministriju un politikas plānošanas dokumentu izstrādē un saskaņošanā iesaistītos valsts un nevalstisko organizāciju pārstāvjus ņemt vērā Velo Forumā izvirzītos prioritāros darbus ilgtspējīgai velosatiksmes un pārējo mikromobilitātes veidu attīstībai.

1. tabula. Politikas prioritāšu priekšlikumi nozaru griezumā

Nr.	Nozare	Politikas prioritātes priekšlikums
1.	Veselība	1. darba grupas izvirzītie 3 prioritārie veicamie darbi Veselības jomā
1.1.		1. Informatīvo kampaņu rīkošana, lai veicinātu sabiedrības veselību ar velobraukšanas palīdzību
1.2.		2. Iniciatīva sadarbības veicināšanai veselības veicināšanas jomā, nosūtot vēstuli Satiksmes ministram, Izglītības ministram un Ekonomikas ministram par nepieciešamību kopīgi strādāt pie minimālā velo novietņu skaita ieviešanas pie skolām un bērnudārziem (prioritāte - bērnu veselība)
1.3.		3. Sistēmiskas pieejas izstrāde cilvēka veselības veicināšanai – preventīva veselības uzlabošana
2.	Vide	2. darba grupas izvirzītie 3 prioritārie veicamie darbi Vides jomā
2.1.		1. Normatīvo aktu un vadlīniju paketes pilsētvides plānošanai pārskatīšana un pilnveide velosatiksmes attīstības veicināšanai
2.2.		2. Īdēns transporta izmantošanas veicināšana un tā sasaiste ar velosatiksmi
2.3.		3. Datu pieejamības par gaisa kvalitāti uzlabošana, veidojot atvērto datu risinājumus
3.	Kultūra	3. darba grupas rezultāti izvirzītie 3 prioritārie veicamie darbi Kultūras jomā
3.1.		1. Identitātes stiprināšana un kultūras objektu izpētes veicināšana, nodrošinot došanos uz šīm vietām ar velotransportu, pirms tam veicot informācijas apkopošanu par kultūras mantojumu un velomaršrutiem
3.2.		2. Velo draudzīgu kultūras pasākumu zīmola veidošana, izstrādājot kvalitātes kritērijus, lai kultūras pasākumu organizatori, kas ir velo draudzīgi, varētu izmantot šo zīmolu
3.3.		3. Velo "Zebra" raidījuma un <i>podkāstu</i> veidošana par velosatiksmi un velosipēdistiem draudzīgiem pasākumiem
4.	Iekšlietas un drošība	4. darba grupas izvirzītie 3 prioritārie veicamie darbi Iekšlietu un drošības jomā
4.1.		1. Rīcības plāna 2021.-2027. gadam izveide velotransporta izmantošanai iekšlietu sistēmā
4.2.		2. Veloinfrastruktūras kartes izveide, izmantošanai iekšlietu sistēmā un kartes datu publicēšana (atvērto datu)
4.3.		3. Infrastruktūra ar uzsvāru uz drošību un satiksmes izveide – satiksmes mierināšanai, melnie punkti, preventīvie pasākumi zādzību novēršanai, "esi redzams", operatīvā transporta pāreja uz videi draudzīgu transportu

5.	Satiksmē	5. darba grupas izvirzītie 3 prioritārie veicamie darbi Satiksmes jomā
5.1.		1. Normatīvo aktu izmaiņu veikšana, lai var pilnvērtīgi attīstīt velosatiksmē svarīgo infrastruktūru, t.sk.: <ul style="list-style-type: none"> – Jāpaplašina Satiksmes ministrijas kompetence, lielāka rīcībspēja īstenot satiksmes attīstības pasākumus pašvaldībās – Civillikuma izmaiņas, veicinot īpašumtiesību jautājumu sakārtošanu veloinfrastruktūras attīstībai
5.2.		2. Veloinfrastruktūras attīstīšana, t.sk.: <ul style="list-style-type: none"> – Jābūvē veloceļi, prioritāri vietās, kas savieno apdzīvotās vietas, kas atrodas ar velo sasniedzamā attālumā – Jāveido velonovietnes un velo stāvlaukumi ar videonovērošanu vai apsardzi pie dzelzceļa stacijām, autoostām, pasažieru ostām un lidostām
5.3.		3. Vienotas digitālas multimodalitātes platformas izveide, kurā lietotājs visā Latvijā varētu kombinēt dažādus transporta veidus, lai tiktu no punkta A uz punktu B.
6.	Būvniecība	6. darba grupas izvirzītie 3 prioritārie veicamie darbi Būvniecības jomā
6.1.		1. Nodevas par iebraukšanu pilsētas centrā ieviešana, novirzot iegūtos līdzekļus mikromobilitātes attīstībai
6.2.		2. Regulāra velosatiksmē raksturojošu datu ieguve
6.3.		3. Izmaiņu būvniecības normatīvajos aktos veikšana, paredzot izbūvēt velo novietnes dzīvojamo ēku tuvumā
7.	Tūrisms	7. darba grupas izvirzītie 3 prioritārie veicamie darbi Tūrisma jomā
7.1.		1. Veloinfrastruktūras attīstīšana, izveidojot velo joslu starppilsētu savienojumus 10-30 km distancēs
7.2.		2. Kvalitātes standartu noteikšana mājokļu-viesnīcu būvēm un velo novietņu ierīkošanai
7.3.		3. Atbalsta sniegšana uzņēmējdarbībai, radot labvēlīgu vidi un apstākļus velo draudzīgai uzņēmējdarbībai (veloceliņu ierīkošana, projektu līdzfinansēšana, nosakot kritērijus un paredzot lielāku atbalstu integrētiem projektiem)
8.	Izglītība	8. darba grupas izvirzītie 3 prioritārie veicamie darbi Izglītības jomā
8.1.		1. Interaktīvas obligātās izglītības pasākumu ieviešana skolās (par tēmām satiksme, veselība, vide)
8.2.		2. Neformālās izglītības stiprināšana (nometnes, vecāku iesaiste, konkursi, apmācību laukumi)
8.3.		3. Droša infrastruktūra līdz skolām (novietnes un ceļš uz skolu)

Ieteikumi velosatiksmes attīstībai

“Velo Foruma 2020” laikā, papildus darba grupās izvirzītajiem priekšlikumiem, arī pasākuma informatīvajā daļā un diskusiju laikā izskanēja vairākas idejas un ieteikumi, kas varētu veicināt velosatiksmes attīstību:

1. Raugoties no kopējā klimata pārmaiņu konteksta, vides aizsardzības aspektiem un rādītājiem, ka 30% siltumnīcas efekta gāzu (SEG) emisijas rada transporta nozare, jāpilnveido sadarbība starp valsts institūcijām, pašvaldībām, projektu attīstītājiem, infrastruktūras uzturētājiem, plānotājiem, projektētājiem un velobraucējiem (t.sk. nevalstiskajām organizācijām), veicinot siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu transporta sektorā, sabiedrības veselības uzlabošanu, ceļu satiksmes drošības uzlabošanu.
2. Lai mazinātu auto īpatsvara pieaugumu, nepieciešams nodrošināt gājējam ērtas nokļūšanas iespējas līdz sabiedriskajam transportam un multimodālas pārvietošanās iespējamību – dažādu transporta veidu, kuri savstarpēji sadarbojas un darbojas katrs savā segmentā, kombinēšanā, piemēram, velosipēds + vilciens utt.
3. Velosatiksmes attīstīšana ir viens no klimata pārmaiņu samazināšanas instrumentiem. Ar velosatiksmes attīstību veicinātajā CO₂ un piesārņojošo izplūdes gāzu emisiju samazināšanā ir ieinteresētas vairākas nozares – gan vides, gan veselības, gan transporta sektori, transporta nozare šajā situācijā vairāk ir kā izpildītājs.
4. Velosatiksmes veicināšana ir viens no efektīviem veidiem, kā Latvijai aktīvi paust savu nostāju un piedalīties klimata pārmaiņu samazināšanā. It īpaši, ņemot vērā faktu, ka iedzīvotāju skaits pilsētās pieaug, un ilgtspējīga mobilitāte, kurā pilnvērtīgi integrēts velotransports, ir būtiska nepieciešamība. Vienlaikus, velosatiksmes maršrutu tīkla stiprināšanai drošas veloinfrastruktūras attīstība ir nozīmīga arī lauku reģionos.
5. Pieaugošais reģistrēto velosipēdu skaits (no 10 000 velosipēdiem (2013. gadā) uz 47 000 (2019. gadā) vērš uzmanību uz cilvēku ieinteresētību rūpēties par savu īpašumu (neregistrētam velosipēdam nav iespējams noformēt atsevišķu apdrošināšanu) un apliecina velobraucēju skaita palielināšanos, tādējādi vienlaikus palielinot arī vajadzību pēc drošas veloinfrastruktūras.
6. Nepieciešams stiprināt iekļaujošo mobilitāti un universālā dizaina pieeju – infrastruktūras piemērotību dažādu vecumu un fiziskās sagatavotības lietotājiem.
7. Savstarpējo pārvietošanos kultūru skaidrojošas informatīvās kampaņas veicina braukšanas kultūras uzlabošanos un kopā ar drošas veloinfrastruktūras izveidošanu sniedz vēl efektīvākus rezultātus.
8. Vienota valsts un pašvaldību pārziņā esošās veloinfrastruktūras un velosatiksmes informācijas vietne (datu bāze) uzlabotu institūciju savstarpējo informācijas apmaiņu un stiprinātu kvalitatīvākas veloinfrastruktūras (un citas mobilitātes infrastruktūras) plānošanu un izveidošanu.
9. Regulāra velosatiksmes datu ievākšana ir svarīga mobilitātes infrastruktūras plānošanā un izveidošanā.
10. Velosatiksmi veicina atbilstošas kvalitātes pakalpojumu pieejamība – starptautiskā, nacionālā un reģionālā mēroga veloturismu veicinātu velobraucējiem draudzīgu naktsmītņu vai citu pakalpojumu

sertifikāti vai norādes, piemēram, "Velosipēdam draudzīgs", kas dažviet Latvijā jau tiek pieprasīts pasākumu organizēšanā¹.

11. "Zaļo" standartu pārņemšana tūrisma nozarē, veicinot velo draudzīgu pakalpojumu klāsta nodrošināšanu un vienlaikus piedāvājot lietotājam drošu tūrisma produktu – pārvietošanos pa velo ceļiem, velo joslām, zemākas satiksmes intensitātes ceļiem.
12. Sabiedrību iesaistoši velosatiksmi veicinoši pasākumi pašvaldībās ir veids kā motivēt iedzīvotājus pārvietoties ar velosipēdu, tāpēc pašvaldībām vajadzētu paust atbalstošu pašvaldības nostāju ilgtspējīgas mobilitātes attīstībā un radīt jaunus tūrisma produktus, kas ietver velo izmantošanu.
13. Viens no galvenajiem apsvērumiem, kāpēc izvēlēties pārvietoties ar velosipēdu ir ātrums un veselības veicināšana, tāpēc veloinfrastruktūras veidošanā jāatceras pārvietošanās veidu hierarhijas prioritātes sākot ar svarīgāko: gājējs – velo – sabiedriskais transports – privātais transports.

¹ [Kritēriji "Velosipēdam draudzīga" ēdināšanas iestāde un/vai naktsmītne statusam](#)

Pielikums

Izvērstie priekšlikumi velosatiksmes un pārējās mikromobilitātes attīstībai

Detalizēti "Velo Foruma 2020" dalībnieku priekšlikumi nozaru veicamajiem darbiem.

1. Veselība

Tiešās veselības nozares interesēs ir veicināt tādu pārvietošanās veidu attīstību, kas maksimāli veicina kustīgumu un vienlaicīgi nepiesārņo gaisu, nerada sev un apkārtējiem traumas.

1. Informatīvā kampaņa – par sabiedrības un individuālās veselības uzlabošanu, uzsverot velosipēda nozīmi ikdienas kustību nodrošināšanā.

- Ietver Veselības dienas pašvaldībā;
- Ietver informatīvu materiālu izvietojumu publiskās vietās vides reklāmu un plakātu veidā.

2. Prioritātes – bērnu veselības – nodrošināšana un stiprināšana – savstarpēja vienošanās Satiksmes, Izglītības un zinātnes un Ekonomikas ministrijas starpā, paredzot valsts standartu – minimālā drošo velo novietņu skaita pie skolām un bērnudārzēm noteikšana.

3. Izstrādāta sistēmiska pieeja cilvēka veselības veicināšanai – paralēli jau pašlaik pildītajām Veselības ministrijas funkcijām uzsvert arī profilaktiskas veselības uzlabošanas aktivitātes – konkrēti dažādu kustību (arī velobraukšanas un kājāmiešanas) svarīgumu.

4. Sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju mācību priekšmeta "Veselības mācība" satura pārskatīšana, - stiprinot veselīga dzīvesveida principus un uzsverot fizisku aktivitāšu būtiskumu.

5. Obligātās veselības apdrošināšanas ieviešana.

6. Ministru un ierēdņu personīgais piemērs – velosipēda kā pārvietošanās līdzekļa izmantošana ikdienā.

7. Drošas un pieejamas velonovietnes pie ministrijas un tās pakļautības iestādēm.

2. Vide

Vides problēma ir gaisa kvalitāte, un tās risināšana lielā mērā ir saistīta ar transporta sistēmu un izmantotajiem pārvietošanās veidiem.

1. Pilsētvides attīstība:

- pārskatīt normatīvos aktus (piem., MK 30.04.2013 Noteikumus Nr.240 Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi) atbilstoši reālajām vajadzībām, integrēti plānojot infrastruktūru velotransporta attīstībai;
- izstrādājot teritorijas plānojumu, jāveido teritorijas, kas draudzīgas velobraucējiem. Nepieciešamas vadlīnijas, lai izskaidrotu, ko nozīmē velosipēdistiem draudzīga infrastruktūra;
- izstrādāt vispārējas vadlīnijas un metodiku ielu telpai, t.sk., ielas telpas dalījums (gājējiem, velo, sabiedriskajam transportam), iekļaujot apzaļumošanas projektus un stāvvietu veidošanas principus;
- pārskatīt auto stāvvietu veidošanas politiku, ņemot vērā nodrošinājumu ar sabiedrisko transportu, mikro-mobilitātes veidiem.

2. Ūdenstransporta izmantošanas veicināšana:

- pilnveidot publisko ūdeņu pārvaldību, paredzot veidus un atbalstu infrastruktūras izveidei (Rīga, Pierīga, u.c., piejūras teritorijas, krasts ~500 km). Papildu jāveido mobilitātes punkti piekrastē.

3. Vides datu apkopošana:

- gaisa kvalitātes obligāts un regulārs monitorings;
- datu publiskošana, datu pieejamības uzlabošana, izmantojot atvērto datus;
- noteikt soda sankcijas, ja gaisa kvalitātes rādītāji pasliktinās.

4. **IVN procedūrā un A, B, C kategorijās** iekļaut transporta izvērtējumu, iekļaujot prasību par videi draudzīgu transportu, piemēram., piegādes nodrošināšanā.

5. **Papildu pasākumi gaisa kvalitātei:**

- ieviest “puteņa biļetēm” līdzīgu sistēmu dienās, ja ir slikta gaisa kvalitāte – sabiedriskais transports bez maksas vai ar atlaidi, lai samazinātu privāto automašīnu izmantošanu.

3. Kultūra

1. **Koordinēt, veicināt, atbalstīt jaunu akciju “Stiprini savu identitāti”:**

- izstrādāt maršrutus ar apkaimes kultūras un vēstures objektiem, ko var apceļot un iepazīt ar velosipēdiem (piemēram, tagad jau Rīgā ir akcija – velo brauciens “Nightride Rīga”, kuru varētu izmantot par bāzes platformu, paplašināt, pamainīt, papildināt, liekot akcentu uz Rīgas kultūras objektiem un turpināt šo akciju caur jaunu prizmu);
- Latvijas mērogā jebkurā apkaimē varētu izstrādāt un popularizēt šādus tematiskos, vietējo identitāti atbalstošus velo maršrutus pa kultūrvēsturiskajām vietām, piemēram, pa lībiešu krastu, vecticībniekiem nozīmīgām vietām u.tml.;
- šādus braucienus varētu īstenot maijā, kad ir valstiski svarīgas svētku dienas (1. un 4. maijs), vai arī – novembrī, patriotisma mēnesī, tādējādi arī pagarinot tūrisma sezonu un veicot tūristu piesaisti arī tā saucamajā “ne-sezonā”, kad klimatiskie apstākļi ir mazāk piemēroti citām aktivitātēm ārā;
- arī uz Aglonu svētceļojuma laikā varētu organizēt īpašus velo braucienus, vai arī norīkot/ organizēt speciālus vilcienus, kur ir vairāk vietas velosipēdu pārvadāšanai, attiecīgi pēc svētkiem cilvēki par palikt ilgāk un iepazīt apkārtni ar velosipēdiem.

2. **Aktualizēt jau esošu/ izstrādāt jaunu interneta vietni ar informāciju par velosipēdistiem īpaši draudzīgiem pasākumiem:**

- šie pasākumi tiktu marķēti ar īpašu logo, sadarbojoties ar jau zināmu zīmolu – kvalitātes zīmi «Draudzīgs velosipēdistam» (sadarbībā ar VARAM), izstrādājot kritērijus šādas kvalitātes zīmes saņemšanai, piemēram, ka pasākuma vietā tiek ielānoti un nodrošināti pietiekami daudz statīvu velosipēdu pieslēgšanai;
- apmeklētājiem, kas ierodas uz šādiem pasākumiem ar velosipēdiem, varētu piešķirt kādu īpašu bonusu/ izstrādāt lietotni, kurā krāt punktus un tad tiek saņemta balva, sakrājot noteiktu skaitu šādu punktu.

3. **Veicināt plašāku informācijas apjomu par velo aktuālām tēmām**, piemēram, dotējot/ lobējot īpašu TV raidījumu par velosipēdistiem aktuālajām tēmām (“velo zebra”).

4. **Izveidot “Auto free” (no auto brīvās) zonas ap kultūrvēsturiskajiem ciemiem** vai citām kultūrvēsturiskām vietām/ apkārtņēm, kas attiecīgi veicinātu to apmeklējumu ar velosipēdiem, sadarbība ar vietējiem TIC šajā iniciatīvā būtu ļoti nozīmīga un atbalstāma.

5. **Mobilās/ pārvietojamās velo novietnes** – atbalstīt šādu biznesa ideju, lai veicinātu cilvēku interesi un iespējas apmeklēt, koncertus, festivālus, brīvdabas izrādes ar velosipēdiem.

6. Kultūras ministrijas pakļautībā esošo izglītības iestāžu audzēkņi varētu piedalīties **konkursos par velosipēdu novietņu, statīvu un citas infrastruktūras dizainu**, kā arī vajadzētu rīkot velo dienu pasākumus šo skolu audzēkņiem.

7. Plānojot jauno kultūras objektu celtniecību, noteikti **paredzēt velo novietnes** – iekļaut tās kā obligāto komponenti projektā.

4. Iekšlietas un drošība

1. Rīcības plāna 2021.-2027. gadam **izveide velotransporta izmantošanai iekšlietu sistēmā:**

- elektrisko velosipēdu izmantošana ātrās palīdzības vajadzībām;
- elektrisko velosipēdu izmantošana citu operatīvo dienestu vajadzībām;
- mikromobilitātes zaļais iepirkums IM transportam.

2. Veloinfrastruktūras kartes izveide, ko var izmantot iekšlietu sistēmā (**atvērtie dati**).

3. Infrastruktūra ar uzsvāru uz drošību:

- satiksmes mierināšana;
- melno punktu identificēšana un satiksmes drošības uzlabošana tajos;
- Preventīvie pasākumi zādzību novēršanai;
- "esi redzams" iniciatīva;
- operatīvā transporta pāreja uz videi draudzīgu transportu;
- aizslēdzamas velo glabātuves/ novietnes ;

4. VISION ZERO² virziens - panākt, ka ceļu satiksmē nav bojāgājušo vai smagi ievainoto, vienlaicīgi palielinot drošību un mobilitātes iespējas.

5. Satiksme

1. Jāveic likumdošanas izmaiņas, lai var pilnvērtīgi attīstīt velosatiksmi svarīgo infrastruktūru, t.sk.:

- jāpaplašina Satiksmes ministrijas kompetence, lielāka rīcībspēja pašvaldībās;
- Civillikuma izmaiņas, veicinot īpašumtiesību jautājumu sakārtošanu veloinfrastruktūras attīstībai.

2. Jāattīsta veloinfrastruktūra, t.sk.:

- jābūvē veloceļi, prioritāri vietās, kas savieno apdzīvotās vietas, kas atrodas ar velo sasniedzamā attālumā;
- jāveido velonovietnes un velo stāvlaukumi ar videonovērošanu vai apsardzi pie dzelzceļa stacijām, autoostām, pasažieru ostām un lidostām.

3. Izveidot digitālu multimodalitātes platformu, kurā lietotājs visā Latvijā varētu kombinēt dažādus transporta veidus, lai tiktu no punkta A uz punktu B.

4. Velo nomas ieviešana un pašvaldības atbalstīti mikromobilitātes risinājumi, t.sk. bezmaksas (velo/ mikromobilitātes koplietošanas līdzekļu pirmā stunda) braucieni ar velo vai skrejriteņiem, to sasaiste ar sabiedrisko transportu - multimodalitāte.

5. Braukšanas kultūras un satiksmes noteikumu apmācības sistēmas radīšana visām vecuma grupām.

6. Ekonomika un būvniecība

1. Atbalstīt pašvaldību nodevu ieviešanu par iebraukšanu ar auto pilsētas centrā (lielajās pašvaldībās). Iegūtos līdzekļus paredzēt mikromobilitātes infrastruktūras uzlabošanai.

2. Datu ievākšana. Lai efektīvi analizētu un pētītu mikromobilitātes tendences, būtiski ir ievākt datus par mikromobilitātes transportlīdzekļiem un iedzīvotāju paradumiem. Tā kā Centrālā Statistikas pārvalde ir Ekonomikas Ministrijas pakļautībā esošā iestāde, tad par datu ievākšanu būtu atbildīga tā. Otrkārt, darba grupa saredz iespēju, kā palielināt reģistrēto mikromobilitātes transportlīdzekļu skaitu, ļaujot saņemt atlaidi tiem autotransporta īpašniekiem, kas veicot ikgadējo transportlīdzekļa apskati, reģistrē arī savā mājāsaimniecībā esošos mikromobilitātes transportlīdzekļus un saņem par to autotransporta apskates atlaidi.

3. Noteikt velo novietņu skaitu jaunu dzīvojamo platību projektos. Rosināt būvniecības politikas dokumentos veikt izmaiņas, kas paredz, ka projektējot jaunu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku, tiek uzbūvētas velo novietnes.

4. Pārskatīt Ceļa ekspluatācijas nodokļa aprēķināšanas kārtību. Ceļa ekspluatācijas nodokli maksā tikai par faktiski nobrauktajiem kilometriem, ko reģistrē CSDD pie tehniskās apskates iziešanas pēc odometra rādītājiem.

5. Veicināt mikromobilitātes intensitāti, atbalstot periodisku kādu pilsētas ielu slēgšanu autotransporta satiksmi (Rīgas eksperiments ar Tērbatas ielu).

² <https://lvceli.lv/uncategorized/zviedrijas-eksperts-vieglak-ir-mainit-vidi-nevis-cilveku-uzvedibu/>

6. **Piešķirt LIAA lielāku finansiālu atbalstu uzņēmējiem**, kuru darbošanās joma ir saistīta ar mikromobilitāti.
7. **Mobilas lietotnes izstrāde**, kuras funkcija ir velotransporta datu vākšana un informācijas apmaiņa.

7. Ekonomika un tūrisms

1. Attīstīt velo infrastruktūru

- izveidot velo joslu starppilsētu savienojumus 10-30 km distancēs piekrastes teritorijās, bet arī citur; aprīkot veloceļus ar atbilstošām ceļa zīmēm;
- veicināt uzņēmējdarbības interesi par velo infrastruktūras komponentu ierīkošanu (piem. velo novietnes) pie tūrisma apskates objektiem, velo nomas un servisa punktiem, kafejnīcām, veikaliem u.c. vietās;
- ierīkot drošas velo stāvvietas (var būt arī maksas), kurās pieejamas arī dažādas inženierkomunikācijas (piemēram, elektrība e-velo uzlādei, mazgāšanas iekārtas);
- izveidot velo joslas nacionālajos dabas parkos.

2. **Izstrādāt būvniecības standartus** (normatīvus) ēkām (t.sk. viesnīcām u.c. tūristu mītnēm) velo stāvvietu ierīkošanai, kas būtu aprīkotas arī ar elektrības uzlādes iespējām e-velosipēdiem.

3. Sniegt atbalstu velo draudzīgas uzņēmējdarbībai:

- radīt labvēlīgu vidi un apstākļus (veloceļu ierīkošana, projektu līdzfinansēšana, nosakot kritērijus un paredzot lielāku atbalstu integrētiem projektiem) velo draudzīgai uzņēmējdarbībai;
- rīkot projektu konkursus vairāku dienu (velo) tūrisma piesaistei.

4. Attīstīt velotūrisma mārketingu:

- izveidot vienotu digitālu platformu (aplikāciju), kas vairākās valodās sniegtu visaptverošu informāciju par velo izmantošanas iespējām Latvijā – veloceļi, novietnes, maršruti, tūrisma objekti, pasākumi, velo serviss, noma, drošības prasības, noteikumi;
- sniegt informāciju par velotūrisma iespējām Latvijā;
- izveidot un aprīkot ar norādēm velomaršrutus;
- organizēt starptautiskus, ģimenēm draudzīgus pasākumus, piemēram, velomaratonus, "Nobrauc Baltijas ceļu ar velo".

5. **Veicināt sadarbību** starp institūcijām (pašvaldībām, Satiksmes ministriju) uzņēmējiem velo infrastruktūras izveidošanai, velotūrisma popularizēšanai un citu ar velo attīstību saistītu jautājumu risināšanai.

8. Izglītība

1. Interaktīva obligātā izglītība skolās (satiksme, veselība, vide):

- projektu nedēļas tēmu pielāgošana satiksmes drošības, vides un veselības jautājumiem;
- ekskursijas ar velobraukšanas elementiem.

2. Neformālās izglītības stiprināšana:

- nometnes;
- vecāku iesaiste;
- skolu sertifikāti (līdzīgi kā Ekoskolu kustība, vai tematiskā ievirzē);
- konkursi (ietverot konkursus skolu ietvaros);
- apmācību laukumu izmantošana.

3. **Droša infrastruktūra** -drošas velo novietnes pie izglītības iestādēm – īpaši skolām uz bērnudārziem- un atdalīta infrastruktūra.

4. **Ceļu satiksmes noteikumi izglītības sistēmā** – IZM atbildības stiprināšana par CSN apmācībām skolās.